

Plusy i minusy korzystania z telewizji i komputera przez dzieci

Od wielu już lat toczą się dyskusje na temat wpływu telewizji, a ostatnio także korzystania z komputera na rozwój dzieci.

Zapracowani rodzice chętnie oddają dziecko "takim wychowawcom" w czasie, kiedy chcą przygotować posiłek, zrobić pranie, sprzątać, czy po prostu odpocząć. Dzieckiem wpatrzonym w kolorowy monitor nie trzeba się bowiem specjalnie zajmować, podsuwać mu pomysłów, czy organizować mu czasu. Telewizor i komputer stają się lekarstwem na wszelkie dolegliwości i różne nastroje dziecka. Jednak zauroczenie ruchomym obrazem na ekranie telewizora czy monitora z włączoną grą komputerową powoduje, że dziecko wpada w pewien rodzaj transu, który eksperci nazywają "syndromem tępego warzywa". Wszystko, co wymyśliła cywilizacja, ma swoje dobre i złe strony, a z kolei żaden produkt nie jest idealny. Tak samo jest z telewizorem czy komputerem. Urządzenia te, wykorzystywane w odpowiednich celach i proporcjach, są na wskroś pożyteczne.

Plusy:

1. Dziecko nie oglądające Kubusia Puchatka czy innej bajki nie mogłoby brać udziału w dyskusjach z dziećmi w przedszkolu, szkole czy na podwórku. A przecież takie rozmowy uczą myślenia, wypowiedania się, bogacą słownictwo, wreszcie - uczą otwartości.
2. Niemal wszystkie młode, a ostatnio także bardzo młode osoby (np. 6-, 7-latki) wiedzą, co to jest monitor, mysz, klawiatura, płyta CD, pendrive i dzięki temu, że umieją albo za chwilę będą się umieć tym posługiwać, mogą szybko i sprawnie wykonywać różne potrzebne rzeczy. I to jest dobre.
3. Zarówno w telewizji jak i na płytach CD istnieje wiele cennych programów edukacyjnych, np. nauka języków obcych, programy przyrodnicze, filmy popularnonaukowe, quizy, programy multimedialne do nauki matematyki, ortografii itp. A i programy rozrywkowe też są potrzebne. Musimy mieć przecież kontakt ze światem, znać bieżące wydarzenia, docierać - w zależności od wieku - bądź do krainy baśni, bądź do świata kultury, sztuki i nauki. Wiele filmów rodzi pozytywne uczucia, sprawia, że lepiej rozumiemy problemy niepełnosprawnych, chorych, upośledzonych, samotnych.
4. Dziecko obcując z komputerem i poruszając się np. po Internecie doskonali swoje umiejętności korzystania i przetwarzania informacji. I jest to pozytywny aspekt, bo przecież w dzisiejszym świecie bez znajomości obsługi komputera nikt nie ma startu...

Dobrych stron omawianego zjawiska jest więc sporo, nie mogą one jednak powodować, że telewizor i komputer zastąpią rodziców i przyjaciół.

Minusy

1. Nadmierne oglądanie telewizji przez nasze dzieci (a i osoby dorosłe również), czy ich siedzenie przy komputerze prowadzi do niedostatecznej aktywności fizycznej. U młodego pokolenia objawia się to m. in. wadami postawy, a u osób starszych słabą kondycją fizyczną. Wszystko to pociąga za sobą mniejszą aktywność społeczną i intelektualną.

2. Poza nielicznymi wyjątkami programy telewizyjne i komputerowe nie powodują twórczych instynktów, hamują zainteresowanie książką i rozwój pozytywnej wyobraźni. Dzieci, które wręcz "nałogowo" przesiadują przed telewizorami czy przy komputerze, mają gorzej wykształconą umiejętność czytania, kłopoty z ortografią, zaburzenia koncentracji.

3. Kolejnym groźnym skutkiem nadmiernego oglądania programów telewizyjnych jest wzrost lęku. Telewizja niezbyt chętnie ukazuje świat, w którym samoloty docierają do celu, rodzice opiekują się dziećmi, a zgodni sąsiedzi pozdrawiają się przyjacielsko przy spotkaniu. Nawet pozornie niewinne kreskówki dziecięce czy filmy animowane ukazują brutalność, przemoc, cwaniactwo.

4. Oglądane kreskówki, jak również znaczna część gier komputerowych ukazują człowieka wszechwładnego, ale nie za pomocą rozumu, tylko z użyciem siły i broni; obraz człowieka niezniszczalnego, którego rozjechał samochód, ale on nadal żyje; człowieka absolutnego, którego żądania muszą być spełnione natychmiast, człowieka konsumpcyjnego nastawionego wyłącznie na spełnianie kaprysów i zachcianek, człowieka próżnego, interesownego, zakłamanego.

Filmy przepełnione są różnego rodzaju oburzającymi dialogami typu: "Odnajdź ją i zabij", czy "Spadaj, ty palancie". W wielu grach komputerowych zawarty jest duży ładunek agresji. Warto więc wyjaśnić naszym pociechom, czym różni się świat rzeczywisty od wirtualnego. W tym rzeczywistym człowiek umiera tylko raz, i to naprawdę...

5. Udowodniono, że obserwowanie scen przemocy, gwałtu i brutalności rodzi również zachowanie agresywne u telewidza czy "gracza" komputerowego. Często młode pokolenie naśladuje zachowania filmowe. Kiedy przekona się, że w realnym świecie niekoniecznie jest tak samo jak w filmie, niejednokrotnie jest już za późno.

Również dzięki nadmiarowi oglądanych reklam wiele dzieci zaczyna postrzegać świat w ten sposób, że kupując reklamowany produkt stajemy się szczęśliwsi, że to fakt posiadania stanowi o wartości człowieka.

WSKAZÓWKI I PORADY DLA RODZICÓW

- ucz oglądać świadomie- tak, aby dziecko rozumiało telewizję
- planujcie wspólnie, co chcecie oglądać
- wybieraj ciekawe, rozwijające osobowość dziecka programy, filmy i kanały TV dedykowane dzieciom adekwatne do ich wieku
- oglądaj wspólnie z dzieckiem- dzięki temu monitorujesz treści, które czerpie za pośrednictwem TV . Obserwuj jak się zachowuje, dyskutuj o tym, co widziało w telewizji.
- pamiętaj, że telewizja wywiera wpływ na rozwój dziecka nie tylko psychiczny, ale i fizyczny
- nie pozwól, aby dziecko oglądało telewizję non stop- określ ile czasu może spędzić przed telewizorem. Daj dziecku przykład i wprowadź podobne zasady także dla siebie
- nie pozwól, aby oglądanie stało się sposobem na nudę
- wyjaśniaj- niech filmowa fikcja nie miesza się z rzeczywistością
- chroń dziecko przed oglądaniem obrazów pełnych przemocy
- uświadom sobie, że w domu to Ty kontrolujesz pilota !! Zwracaj uwagę na to co oglądasz przy dziecku, nawet jeśli ono w tym czasie wydaje się zajęte swoją zabawą.
- nie ustawiaj telewizora w pokoju dziecka
- wyłączaj telewizor podczas rodzinnych spotkań, odrabiania lekcji, posiłków

PAMIĘTAJ telewizja nie zastąpi : rodziców, rodziny, rozmowy, książki, sportu, kontaktów z rówieśnikami i zabawy.

Opracowała Małgorzata Ożóg

Osobom zainteresowanym szerzej tym tematem polecam strony internetowe
www.edukacjamedialna.pl
www.bezpiecznedia.tp.pl